

Львівський державний університет внутрішніх справ

УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Збірник тез доповідей учасників
Всеукраїнської
науково-практичної конференції

19 квітня 2019 року

Львів

УДК 351.863:303.01
У66

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(*протокол від 27 березня 2019 р. № 8*)

Упорядник

І. О. Ревак,

доктор економічних наук, доцент, декан факультету № 8
Львівського державного університету внутрішніх справ

У66 Управління системою економічної безпеки: від теорії до
практики: збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської
науково-практичної конференції (19 квітня 2019 р.) /
упорядник І. О. Ревак. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 212 с.

У збірнику тез висвітлено актуальні проблеми управління системою економічної безпеки.

Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, науково-педагогічних працівників, науковців, а також фахівців-практиків, які цікавляться питаннями економічного розвитку держави та суб'єктів господарської діяльності з позиції економічної безпеки.

Опубліковано в авторській редакції.

УДК 351.863:303.01

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2019

ЗМІСТ

Благута Р. І.	
Актуальні питання зміцнення економічної безпеки України в епоху посилення глобалізаційних викликів.....	3
Аніловська Г. Я., Кайдрович Х. І.	
Інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління економічною безпекою підприємств.....	5
Блага Н. В.	
Механізм та особливості формування стратегії розвитку підприємства.....	8
Бодрецький М. В.	
Антикризове управління банком: присікання шахрайських дій з використанням довіреностей.....	11
Вараксіна О. В.	
Загрози економічній безпеці держави в контексті європейської інтеграції.....	14
Вашенко О. М., Момот Д. Т.	
Стратегічний моніторинг глобальної конкурентоспроможності в системі фінансово-економічної безпеки держави, регіону, підприємства.....	17
Вдовиченко Л. Ю., Волосяк М. В.	
Механізм стратегічного управління економічною безпекою підприємства.....	19
Верескля М. Р.	
Забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства: світовий досвід.....	22
Висоцька І. Б.	
Економічні наслідки корупції в Україні.....	24
Вінічук М. В.	
Проблеми консолідації фінансових ресурсів для забезпечення соціального захисту населення в Україні.....	26
Вовчак О. Д.	
Роль корпоративного управління та наглядових процедур у забезпеченні фінансової безпеки банку.....	30
Волошин О. Р.	
Інноваційна діяльність підприємства: ризики та безпека.....	33

Галайко Н. В.	
Особливості управління державними запозиченнями.....	36
Гобела В. В.	
Теоретичний аналіз змісту поняття екологізація.....	38
Горбан І. М.	
Формування системи економічної безпеки фінансової установи.....	41
Григоришин Н. О.	
Відмінності та протиріччя між монетарною і грошово- кредитною політикою.....	44
Дубина М. В.	
Особливості формування фінансової безпеки на ринку фінансових послуг.....	47
Дядін А. С.	
Антикризове управління як специфічна форма антикризової діяльності.....	50
Сфімова Г. В., Пашенко О. В.	
Проблеми оцінки економічної безпеки розвитку регіону.....	53
Живко З. Б.	
Підходи до забезпечення соціальної безпеки.....	55
Завгородня О. С., Замула А. О.	
Ризики економічній безпеці при застосуванні гейміфікації.....	58
Зачосова Н. В.	
Економічна безпека суб'єктів господарювання та фінансова безпека держави: причинно-наслідковий зв'язок.....	61
Кавун С. В., Петренко А. В.	
Інноваційна стабільність як складова сталого розвитку України.....	64
Князь С. В., Юринець М. В., Хвалько П. І.	
Оцінювання трансферного потенціалу як компонента системи управління економічною безпекою підприємства.....	67
Коваль Я. С.	
Передумови створення мегарегулятора державного антикризового регулювання діяльністю банківських установ України.....	70
Когут А. І.	
Використання процесного підходу до вдосконалення управління ЗВО.....	73
Козій І. С.	
Поняття і види ризиків у діяльності підприємств.....	75
Кондро І. В.	
Механізм зниження імпортозалежності вітчизняної економіки.....	78

Копитко М. І.	
Інноваційна діяльність підприємств як основа конкурентоспроможності та безпеки національної економіки.....	81
Кримчак Л. А.	
Формування механізму інформаційно-аналітичного забезпечення процесів управління в сфері економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	84
Лавров Р. В., Садчикова І. В.	
Джерела внутрішніх загроз фінансово-економічній безпеці підприємства в сучасних умовах.....	87
Лаптев М. С.	
Механізм взаємодії в системі економічної безпеки закладу вищої освіти.....	89
Лаптев С. М.	
Фінансовий моніторинг як система державного регулювання економічної безпекою України.....	92
Левків Г. Я.	
Оптимізація фінансових результатів на основі ефективного управління доходами та витратами.....	95
Леськів Г. З.	
Менеджмент конкурентоспроможності підприємства.....	97
Ляшенко О. М.	
Драйвери зміцнення системи економічної безпеки України в умовах гібридної війни.....	99
Маркіна І. А., Дячков Д. В.	
Інформаційна безпека як аспект економічної стабільності на різних рівнях господарювання.....	102
Марушко Н. С.	
Формування комплексної системи внутрішнього контролю підприємства як елемента фінансової безпеки.....	105
Марущак С. М.	
Діагностика в системі управління економічною безпекою підприємства.....	107
Марченко О. М.	
Концептуальні засади економічної безпеки України в сучасних умовах.....	111
Мельник С. І.	
Теоретичні засади формування системи управління фінансовою безпекою підприємства.....	114
Миськів Г. В.	
Вплив монетарної політики на детінізацію економіки України.....	117
Михаліцька Н. Я.	
Механізм застосування мультифакторної моделі оцінки рівня національної економічної безпеки.....	121

Мігус І. П.	
Зарубіжний та вітчизняний досвід у забезпеченні економічної безпеки акціонерного товариства: роль корпоративного секретаря.....	124
Мойсеєнко І. П.	
Інструменти інституціонального базису економічної безпеки підприємництва.....	127
Момот Т. В.	
Інформаційна безпека цифрових трансформацій в умовах глобалізації.....	130
Нагірна О. В.	
Страховий ринок України та загрози його фінансовій безпеці.....	133
Наконечна Н. В.	
Рейтинг України за легкістю ведення бізнесу.....	136
Носань Н. С.	
Фінансова безпека як наукова категорія.....	137
Пацула О. І.	
Форензік як інструмент забезпечення безпеки бізнесу.....	140
Петрина В. Н.	
Проблеми захисту економічних інтересів українських суб'єктів господарювання шляхом міжнародного комерційного арбітражу.....	143
Підхонний О. М.	
Методологічні основи національної оцінки ризиків відмивання коштів в Україні.....	146
Піхоцький В. Ф., Піхоцький А. В.	
Роль та місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки держави.....	149
Подра О. П.	
Особливості мотивації персоналу страхових компаній як складової економічної безпеки.....	152
Пушак Я. Я., Боднар Н. Р.	
Особливості організаційно-правового регулювання трудових ресурсів України.....	155
Ревак І. О.	
Концептуально-методологічні засади оцінювання рівня безпеки у контексті неформальних чинників соціальної взаємодії.....	158
Родченко С. С.	
Підходи до трактування сутності фінансової стратегії банку в сучасних умовах.....	161
Руда О. І.	
Кіберзлочинність як загроза інформаційній безпеці.....	163
Сибірний А. В., Сибірна Р. І.	
Порушення ергономічних вимог у системі загроз економічної безпеки суб'єктів господарювання.....	166

Силкін О. С.	
Формування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства в сучасних умовах розвитку.....	169
Сідак В. С.	
Вимірні характеристики рівнів економічної безпеки.....	171
Скупейко В. В., Вознюк О. Б.	
Аспекти подолання проявів тіньової економіки.....	174
Сорока Р. С.	
Економічні причини та умови легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.....	176
Столяренко О. О.	
Соціально-економічні чинники фінансової безпеки особи.....	179
Ткаченко С. О.	
Антикризовий менеджмент в системі оздоровлення суб'єкта господарювання.....	182
Туркот О. А.	
Щодо захисту прав інвесторів у процедурі банкрутства суб'єктів господарювання.....	184
Уманець О. О.	
Маркетингове управління економічною безпекою підприємства в Україні.....	187
Хомів О. В.	
Сутність економічної безпеки підприємництва та шляхи її забезпечення.....	190
Чапляк Н. І.	
Особливості та перспективи розвитку ринку похідних цінних паперів в Україні.....	192
Шира Т. Б.	
Пріоритетність формування методологічного базису забезпечення корпоративної безпеки.....	195
Шишкіна О. В., Штирхун Х. І.	
Проблеми мінімізації фінансових ризиків і загроз в процесі планування розвитку промислових підприємств.....	198
Яворська Т. В.	
Види гарантійних фондів за договорами страхування в Україні.....	201
Яровой Т. С.	
Забезпечення безпеки держави в умовах функціонування демократичних політичних структур.....	203

УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Збірник тез доповідей учасників
Всеукраїнської
науково-практичної конференції

19 квітня 2019 року

Опубліковано в авторській редакції

Макетування *Н. М. Лесь*

Друк *І. М. Хоминець*

Підписано до друку 08.04.2019 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Умовн. друк арк. 12,32.
Тираж 100 прим. Зам. № 27-19.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.

для проведення якісної і кількісної оцінки ефективності функціонування як окремих господарських операцій, бізнес-процесів, так і всього бізнесу в цілому.

1. Чеберяко О.В., Кривовяз М.А. Структурні елементи системи забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?op=1&z=4377>

2. Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю. Тренінг. Впровадження системи внутрішнього контролю в державному секторі: вимоги та кращі практики. URL: <https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf.pdf>

С. М. Марущак,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної політики та безпеки
(Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова)

ДІАГНОСТИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Система економічної безпеки підприємства – це комплекс заходів щодо забезпечення сприятливих умов діяльності підприємства і цільового використання його ресурсів шляхом реалізації службою економічної безпеки у взаємодії з іншими підрозділами сукупності організаційно-економічних і правових заходів, спрямованих на нейтралізацію та попередження внутрішніх і зовнішніх загроз.

Це – система керована. Управління нею – це частина здійснюваної управлінської діяльності, у якій за допомогою планування, організації, мотивації й контролю процесів розробки й реалізації певних запланованих заходів щодо нейтралізації загроз забезпечуються сприятливі умови функціонування та розвитку підприємства і, як наслідок, одержання якісно нових результатів його діяльності (рис. 1).

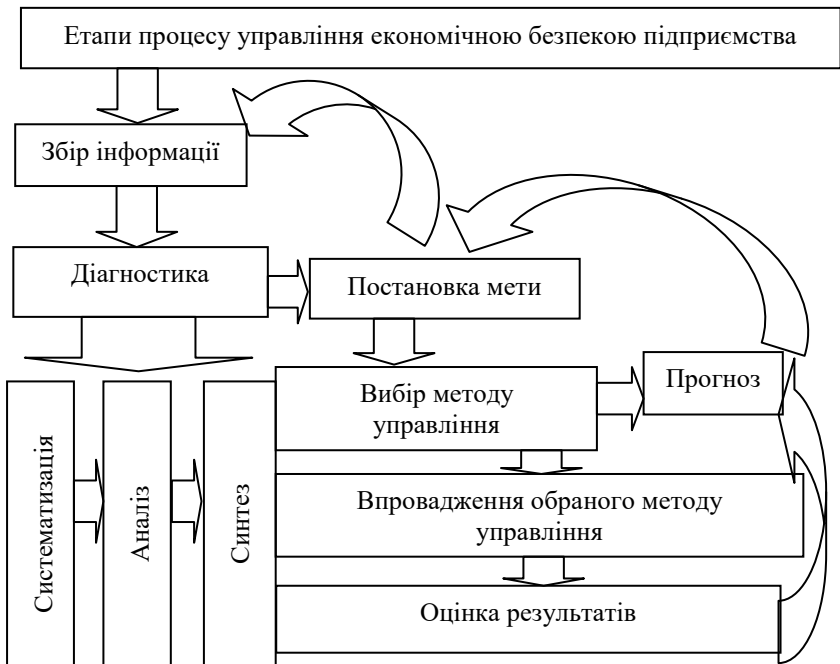

Рис. 1. Етапи управління системою економічною безпекою підприємства

Мета системи економічної безпеки підприємства досягається через: 1) моніторинг внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства з метою ідентифікації загроз та ризиків; 2) розробку та реалізацію заходів попередження; 3) реалізацію заходів оперативного реагування; 4) реалізацію заходів щодо зменшення негативних наслідків загроз і ризиків; 5) розвиток системи економічної безпеки підприємства шляхом вдосконалення її організації та методів впливу.

Управління економічною безпекою підприємства базується на перспективній оцінці її поточного рівня, тобто, як і будь-які зміни в діяльності підприємства, управління економічною безпекою необхідно починати з діагностики, яка визначить точку відліку для подальшого аналізу та планування економічної безпеки підприємства. Метою діагностики економічної безпеки підприємства

е: 1) виявлення загроз; 2) визначення можливостей щодо подальшого розвитку підприємства та його можливих загроз; 3) розрахунок необхідних обсягів ресурсів та перспективних напрямків підвищення рівня економічної безпеки. Предметом економічної діагностики є рівень економічної безпеки підприємства як наслідок економічних процесів і характеристика поточного стану системи; чинники, що викликають зміну результатів господарської діяльності; загрози, які створюють несприятливе середовище розвитку підприємства (рис. 2).

Рис. 2. Складові процесу діагностики економічної безпеки підприємства

Діагностика економічної безпеки підприємства включає два види аналізу: 1) якісний аналіз рівня економічної безпеки підприємства, суть якого полягає у дослідженні стану підприємства оточуючого середовища. Його результат – задокументований проанжований перелік всіх небезпек, їх групування за основними й другорядними ознаками, визначення джерел їх виникнення, прогноз можливих негативних наслідків, розрахунок можливого збитку [2]; 2) кількісний аналіз рівня економічної безпеки підприємства [3; 4].

Виявлення потенційних і реальних небезпек і загроз, тобто їх ідентифікація, – це ітеративний процес, який періодично повторюється, оскільки в діяльності підприємства можуть виникати нові загрози, змінюватися їх характеристики.

Після ідентифікації загроз слідує процес їх якісного аналізу. Він включає детальну характеристику небезпек, їх групування, визначення переліку заходів щодо захисту. Варто відмітити, що процес управління економічною безпекою підприємства вимагає постійного моніторингу складу небезпек.

Результати якісного аналізу використовуються в ході подальшого планування економічної безпеки підприємства, але, як правило, вже в процесі ідентифікації небезпек розробляються заходи щодо їх нейтралізації або зменшення негативного впливу на результати діяльності підприємства.

В ході діагностики рівня економічної безпеки підприємства моніторинг загроз його діяльності доповнюється кількісною оцінкою рівня економічної безпеки підприємства, яка дозволяє, в свою чергу, оцінити ефективність впроваджуваних для управління економічною безпекою підприємства заходів, контролювати рівень економічної безпеки підприємства, коригувати діяльність служби економічної безпеки тощо. Вона проводиться шляхом вибору і аналізу відносних значень різних показників за функціональними складовими, що відбивають рівень економічної безпеки підприємства з урахуванням змін стадій життєвого циклу підприємства і зміни його конкурентних ринкових стратегій. Для кількісних показників рівня економічної безпеки підприємства можливим є аналіз тенденцій, кількісне вимірювання впливу різних чинників на рівень економічної безпеки підприємства та причинно-наслідкових зв'язків між рівнем економічної безпеки підприємства та результативними показниками діяльності підприємства. Окрім того, об'єктивна реальність вимагає якісну інтерпретацію результатів оцінки рівня економічної безпеки підприємства. З аналізу методик оцінки рівня економічної безпеки підприємства робимо висновок, що найкращим вибором є поєднання індикаторного і функціонально-ресурсного підходу в єдиній оцінці. При цьому рівень економічної безпеки підприємства виражатиметься опосередковано через оцінку результативності його діяльності.

Отримані результати діагностики формують аналітичну базу разом з попередньою оцінкою можливих варіантів керуючих впливів для прийняття управлінських рішень та надходять у систему управління. У свою чергу, система управління через прийняття та реалізацію управлінських рішень впливає на об'єкт управління, який є джерелом інформації для внутрішнього середовища, тобто є входом до системи діагностики. Ці елементи знаходяться у безперервному взаємозв'язку, створюючи замкнений цикл діагностики системи економічної безпеки підприємства.

1. Орлик О. В. Класифікація та систематизація загроз фінансово-економічній безпеці підприємств. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2017. № 1 (62). С. 106–115.

2. Пилипенко Н. М. Розвиток методичних підходів до оцінки економічної безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5953>.

3. Азаренков Г. Ф., Сердечна С. М. Формування аналітичного інструментарію забезпечення економічної безпеки стратегічного розвитку підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 6 (46). С. 466–471.

О. М. Марченко,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та економічної безпеки
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

За 25 років кумівського капіталізму («crony capitalism»), частка України у світовому ВВП (у поточних цінах у доларах США) впала з 0,35% у 1990 р. до 0,11%. Політично пов'язані фірми контролюють понад 20% загального обігу і понад чверть активів усіх українських компаній [1].

Після Революції гідності (2013–2014 року), анексії Криму та початку військових дій на Сході країни, українська економіка